

“Ni fàcil ni difícil”

EXPLICACIÓ DEL JOC

Aquest joc està pensat per treballar després d’haver vist el vídeo “Ni fàcil ni difícil”.

Consta de tres fitxes que plantegen tres situacions de conflicte:

Fitxa 1: Qui és català?

Fitxa 2: Respecte o intolerància

Fitxa 3: El vel, desconeixença o prejudici?

El docent ha d’escolir una de les tres situacions.

Lloc

Un aula que permeti dividir de forma clara la classe en dues parts.

Material necessari

Les tres fitxes que presenten les diferents situacions.

Cinta adhesiva o un guix que separi l’aula en dues parts.

Fulls de paper o cartolines i un retolador per penjar a la paret els noms dels dos personatges que tenen el conflicte.

Desenvolupament

Abans de començar l’activitat cal dividir la classe en dues parts i penjar en cadascuna d’elles un rètol que digui el nom de cada personatge.

El docent llegeix en veu alta el conflicte que es presenta. No pot donar a conèixer ni el que pensen ni el que volen els dos personatges.

A partir d’aquí, l’alumnat s’ha de posicionar en un costat o a l’altre, segons el personatge que creguin que té la raó (deixarem 5 minuts de reflexió).

Cada grup ha de consensuar una argumentació per tal de justificar la seva opinió (deixarem 10 minuts). Transcorregut aquest temps, un representant de cada grup exposarà en públic les conclusions del grup (per a l’exposició deixarem com a màxim 5 minuts per grup).

Seguidament, el docent llegirà què pensa i què vol un dels dos personatges. L’alumnat s’ha de tornar a posicionar, aquesta vegada, però, no farem reflexió en grup. es tracta només de veure si la nova informació fa modificar els grups i per tant les opinions anteriors dels alumnes (deixarem uns deu minuts).

Finalment el docent llegirà el segon personatge i es tornarà a repetir el procediment anterior. Aquesta vegada tampoc s'exposaran els arguments (deixarem 10 minuts).

A partir d'aquí comença el debat i la reflexió conjunta per tal que tots i totes puguin explicar com ha anat canviant la seva opinió al llarg del joc. Ens col·loquem en cercle (deixarem uns 30 minuts per fer el debat final).

Final del joc

El docent pot fer algunes observacions que ajudaran a reflexionar:

- En favor de qui us heu posicionat després que acabés de llegir la situació? I un cop s'ha desvelat un personatge? I quan s'han desvelat els dos personatges?
- Com ha canviat la percepció durant el joc?
- Per què creieu que ha canviat la vostra percepció?
- heu tingut un canvi de percepció davant d'un fet després de conèixer totes les parts que intervenen?
- Quina conclusió en traieu del joc?

La conclusió final que es busca amb aquesta activitat és que els alumnes s'adonin que moltes vegades opinem sense tenir els arguments suficients per fer-ho. Es busca que els joves s'adonin que moltes vegades ens posicionem coneixent només una part del conflicte, però no relativitzem la situació pensant que hi ha una altra cara de la moneda que pot fer que la situació, o el conflicte en si, prengui una altra dimensió.

Fitxa 1 QUI ÉS CATALÀ?

En Jordi, estudiant d'ESO, està al locutori fent un treball d'Història de Catalunya. En aquell moment busca informació sobre Martí l'Humà, però no se n'acaba de sortir perquè escriu "LUMÀ" al buscador.

Per la porta apareix l'Aicha, una companya seva de classe nascuda a Catalunya, filla de pares marroquins. Entra al locutori i la criden perquè ajudi en Jordi. Ella se li acosta i molt amablement li resol el problema.

En Jordi se sorprèn i li diu a l'Aicha:

-... si que en saps, tu, d'història de Catalunya; en saps més que jo que sóc català.

La noia, tota seriosa, li respon:

- I jo què sóc, doncs? Sóc tan catalana com tu!

Els dos joves s'han sentit malament. Tots dos se senten catalans. Qui dels dos té la raó?

Personatge

L'Aicha

Com ho veu l'Aicha?

És un estúpid. Què es pensa, que perquè tinc la pell més fosca i porto vel no puc saber la història de Catalunya? Jo he nascut aquí, visc aquí, tinc els meus amics aquí, estudio aquí i parlo el català. Com pot insinuar que ell és més català que jo?

Què vol l'Aicha?

Vull que en Jordi es disculpi. M'agradaria que en Jordi i la gent deixés de veure'm diferent i em veiés tal com jo em sento: catalana!

Personatge

En Jordi

Que fort! No m'hauria pensat mai que una noia marroquina pogués saber més història de Catalunya que jo, que sóc català. Em sap greu haver-la ofès, jo no volia fer-la sentir malament. No puc entendre que ella també se senti catalana. Sí, certament viu aquí, però per més que s'enfadi em costa considerar-la catalana.

Què vol en Jordi?

No vull que s'enfadi. Vull que entengui que jo la veig diferent. No la veig igual que jo, per mi, ella és marroquina.

Fitxa 2 RESPECTE O INTOLERÀNCIA

En Musta, un noi d'origen marroquí juga en un equip de futbol. Després d'un partit els jugadors entren als vestidors per dutxar-se. ell veu com els homes, tot xerrant i fent broma, es despullen i entren a la dutxa. En Musta no es vol despullar davant dels seus companys. després de donar-hi moltes voltes finalment decideix entrar a les dutxes, però ho fa sense treure's els calçotets. Quan entra, dos dels seus companys se'l queden mirant amb cara de circumstàncies. En Musta se n'adona. Se sent incòmode i, avergonyit, abaixa la mirada.

No creieu que si tots els seus companys es dutxen despullats, en Musta també hauria de fer-ho?

O bé penseu que si tothom és lliure de fer el que vol, en Musta està en el seu dret de dutxar-se en calçotets?

Personatge

En Musta

Com ho veu en Musta?

Els no m'entenen. Per mi, mostrar el cos nu davant d'altra gent és gairebé una ofensa. Em miren malament i fan que em senti violent. No és just que no respectin les meves creences. Jo no m'he posat mai amb la seva vida, amb la seva manera de pensar o d'actuar. Veig que no tindrè altre remei que canviar d'equip i començar de nou.

Què vol en Musta?

No vull haver-me de justificar contínuament. No espero que m'entenguin, simplement vull que em respectin.

Personatge

Jugadors 1 i 2

Com ho veuen els jugadors?

Quin "tio" més estrany! Segur que no es treu els calçotets perquè la deu tenir massa petita! Això és ser molt brut! Realment ens fa sentir malament perquè sembla que desconfiï de nosaltres. Mai no li hem faltat al respecte pel fet que sigui de fora ni mai l'hem insultat. Aquesta gent sempre han de voler ser diferents!

Què volen els jugadors?

Volem que es tregui els calçotets. Si està aquí, s'ha de comportat com la gent d'aquí.

FITXA 3

EL VEL, DESCONEIXENÇA O PREJUDICI?

L'Aicha i en Jordi són al pati de l'institut xerrant. parlen del vel que l'Aicha porta al cap. En Jordi, encuriolit, li demana a la jove adolescent com es diu vel en àrab. Ella li respon que el mocador que li tapa els cabells es diu hijab.

En Jordi, sense mirar-la a la cara, li contesta:

- Hijab...hmmmmmm... la gent diu que els homes us obliguen a portar-lo.

L'Aicha s'enfada i li replica que la gent parla sense saber de què parlen.

En Jordi, que veu la crispació reflectida a la cara de l'Aicha, la talla de cop:

- Ei, ei, ei, ei.... que jo no he dit el contrari, eh? El que passa és que ningú li explica a la gent el que volen dir els símbols d'altres cultures...
- La gent NO VOL saber res d'altres cultures, encara que visquin plegats, aquest és el problema –diu l'Aicha-.

La noia, seriosa, però amb un to més relaxat continua:

- La gent creu que els homes obliguen les dones a portar el vel, però MAI ningú no pregunta a les dones.

Què en penses tu, el vel és una obligació o una opció cultural?

PERSONATGE

L'Aicha

Com ho veu, l'Aicha?

Ja hi tornem! Per què la gent fa afirmacions de coses que realment no coneix? Sí, hi ha homes que obliguen les dones a portar vel...però a mi ningú m'obliga. Algú m'ha preguntat mai per què porto vel? No!

Les dones portem el vel perquè considerem que se'ns ha de jutjar pel que som, interiorment, no només pel nostre aspecte exterior. A més, el cabell, per nosaltres, és quelcom molt íntim que només ensenyem a aquell que és el nostre company.

Què vol l'Aicha?

No vull que la gent faci afirmacions de símbols religiosos que no coneix. M'agradaria que la gent, abans d'inventar-se mentides, preguntés sobre allò que no sap.

PERSONATGE

En Jordi

Com ho veu, en Jordi?

No vull que pensi que jo sóc com la resta de gent. Jo penso com ella i fins i tot ho entenc, però per mi portar vel és una manca de llibertat. A mi mai ningú no m'ha explicat per què porten mocador. jo el que he vist a la tele és que hi ha moltes dones maltractades pels seus homes i que sempre les obliguen a dur la cara tapada.

Què vol en Jordi?

No vull que es pensi que no l'entenc, però des de les meves creences dur un vel és una manca de llibertat.

